

1987. június 24. – az Országos Állambiztonsági Főigazgatóság 1987. évi D-00190 számú utasításai az állambiztonsági szervek adatgyűjtési és művelleti tevékenységének a megszervezéséről és lefolytatásáról*

Országos Állambiztonsági Főigazgatóság

Szigorúan titkos
3. példány

1987. évi D-00190 számú utasítások az állambiztonsági szervek adatgyűjtési és művelleti tevékenységének a megszervezéséről és lefolytatásáról¹

A Román Kommunista Párt nagyszerű programja, amely a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom létrehozását és Románia haladását tűzi ki célul a kommunizmus felé, akkor teljesülhet, ha minden dolgozó ember, a párt, [és] annak főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs köré szorosan felzárkózva rendületlenül követi és teljesíti a haza folyamatos fellendülését, az ország területi függetlenségének, szuverenitásának és integritásának a védelmét célzó tudományos politikát.

Az eltökéltség, amellyel a haza minden állampolgára a párt programját valósítja meg és annak politikáját követi, a szocialista társadalmi berendezkedésünk mélyen demokratikus jellegéből, valamint a Román Kommunista Párt főtitkára által megalapozott azon elv gyakorlati érvényesülésének következetességéből táplálkozik, amely szerint Romániában a szocializmus a nép által és a népnek épül.

Pártunk mindent megtesz annak érdekében, hogy megtalálja és alkalmazza a legmegfelelőbb formákat a széles néptömegek részvételére minden tevékenységi terület irányításában, mivel úgy gondolja, hogy a szocializmus győzelmében létfontosságú kérdés a munkás-forradalmi demokrácia fejlődése és megvalósulása, a nép részvétele a szocializmus építési politikájának a kidolgozásában. Amint Nicolae Ceaușescu elvtárs hangsúlyozza, különleges figyelmet kell szentelni a közvélemény szerepének növelésére az ország törvényeinek alkalmazá-

* *Forrás:* ACNSAS, Dokumentációs fond, 123. iratcsomó, 41. kötet, f. 26. Átvéve: Silviu B. Moldovan, Cristina Anisescu, Mirela Matiu: „*Partiturile*” *Securității - Directive, ordine, instrucțiuni (1947-1987)*, Editura Nemira, București, 2007, 665-679.

1 A jelen utasításokat az Országos Állambiztonsági Igazgatóság vezetőtanácsa hagyta jóvá az 1987. június 24-én tartott gyűlésén.

sában és követésében, a társadalmi együttélés szabályai megsértésének a megelőzésében és leküzdésében.

Pártunk, [és] a Románia Szocialista Köztársaság Fegyveres Erőinek főparancsnoka elképzelése szerint az állam szerveinek a legfőbb kötelezettsége és legalapvetőbb szempontja a tevékenységei végzése során a törvény bármely megszegésének a megelőzése, az emberek megakadályozása áthágások elkövetésében, ha pedig elkövetnek áthágást, támogatásuk a jó útra való térésben. Ugyanakkor szilárdan alkalmazni kell ezt az elvet, hogy senki se vonhassa ki magát a felelősség alól, ne maradjon büntetlenül a társadalmi együttélés törvényei és szabályai megsértését követően, de ugyanakkor senkit se sújtsanak jogtalanul büntetéssel.

A pártokumentumok és az ország törvényei, a Románia Szocialista Köztársaság Fegyveres Erőinek főparancsnoka által megalapozott nemzeti katonai doktrína világosan megfogalmazza az állambiztonsági szervek, mint a pártpolitikának az állam biztonsága megvalósításában sajátos megbízásokat ellátó szervek szerepét, helyét és feladatait a jelenlegi szakaszban.

Az állambiztonsági szervek, a munkásforradalmi demokrácia államának alkotóelemei a felső vezetés, személyesen a párt főtitkára, Nicolae Ceaușescu elvtárs lankadatlan figyelmét élvezik, aki felbecsülhetetlen elméleti és gyakorlati értékű rendelkezések, utasítások és útmutatások által segíti azokat tevékenységük folyamatos tökéletesítésében, hogy állandóan fejleszthessék sajátos részvételüket a nép forradalmi megvalósításainak a védelmében, hogy teljes mértékben a szocialista nemzetünk egészének az érdekeit és törekvéseit szolgálják.

Az Országos Állambiztonsági Főigazgatóság Vezetőtanácsa és Végrehajtó Bizottsága rendületlenül harcolva azon tevékenységek tökéletesítésének valós érvényesülése érdekében, amelyek a Párt XIII. kongresszusa történelmi jelentőségű határozatai, a főparancsnok útmutatásai, rendelkezései és utasításai alapján az állambiztonsági apparátusra hárulnak, állandó jelleggel fáradoznak a munka fogalmának, a specifikus eljárási formáknak és módszereknek a jobbításán, a bűncselekmények és a hatáskörükbe utalt egyéb társadalomellenes cselekedetek leküzdésére való képességeiknek és az azokat megelőző intézkedések hatékonyságának a fokozásán.

Ebbe az irányvonalba illeszkedik egy új, tökéletesített keret biztosításának a szükségessége is, amelyben megszervezhető és elvégezhető az állambiztonsági adatgyűjtési és műveleti tevékenység, és amely lehetővé tenné – a munkásforradalmi demokrácia szervezeteivel fenntartott kapcsolatok megerősítésének szilárd talaján – a műveleti helyzet alapos és folytonos ismeretét, valamint az állambiztonsági feladatok és megbízások katonai szellemű megoldását.

Az állambiztonsági szervek által végzett tevékenységek határozott megelőző irányítása, valamint az állam biztonságának a védelmével kapcsolatos feladatok és megbízások sajátos végrehajtási intézkedéseinek a hatékonysága folyamatos növelése céljából;

Az állambiztonsági munka formáinak, eszközeinek és módszereinek a tökéletesítése érdekében, a műveleti helyzetek valóságából fakadó megismerési és megelőző szükségletek arányában;

Az 1978. évi, az Országos Állambiztonsági Igazgatóság jogkörére vonatkozó 121. számú törvényerejű rendelet 5. cikkelye 1. bekezdése előírásai értelmében a következő *utasításokat* rendeljük el:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikkely. Törvényes feladatai és hatásköre ellátása érdekében az állambiztonsági szervek adatgyűjtési és műveleti tevékenységet folytatnak, amelyek célja az állambiztonság védelme szempontjából releváns információk gyűjtése, ellenőrzése és hasznosítása.

Az adatgyűjtési és műveleti tevékenység során specifikus munkaeszközökkel és módszerekkel információkat szereznek, ellenőriznek és hasznosítanak az állambiztonság szempontjából érdekes személyekről, cselekedetekről vagy körülményekről, amelyek alapján megelőzhető bűncselekmények vagy más, a hatáskörükbe tartozó társadalomellenes cselekedetek, és azonosíthatók azon személyek, akik felelősek olyan körülmények kiváltó okai felszámolásának az elmulasztásáért, amelyek kárt okozhatnak az állam biztonságában, a nemzetgazdaságban vagy a román állam más érdekeiben.

2. cikkely. Az állambiztonsági adatgyűjtési és műveleti tevékenységet a következő elvek szerint végzik:

a) az állambiztonság védelmére vonatkozó párt- és állampolitika maradéktalan megvalósítása;

b) a Román Szocialista Köztársaság Fegyveres Erőinek a főparancsnoka által megalapozott „megelőző munka” elképzelésnek a tényleges megvalósítása;

c) az állambiztonsági szervek tevékenységének a párt általi irányítására vonatkozó előírások állhatatos tiszteletben tartása és alkalmazása;

d) a szocialista jogrend biztosítása;

e) az állambiztonsági szervek és a munkásforradalmi demokrácia szervezetei, a dolgozó emberek közösségei, a széles néptömegek közötti kapcsolatok megerősítése és kiszélesítése;

f) magas fokú éberség és forradalmi harciasság tanúsítása, a konspiratív jelleg és a munka felosztásának a biztosítása;

g) szoros együttműködés megvalósítása az állambiztonsági egységek és részlegek között, az állambiztonsági szervek és a belügyminisztérium más egységei és szervei, valamint az ügyészégi és igazságszolgáltatási szervek között;

h) az adatgyűjtési és műveleti tevékenység támadó szellemű megszervezése és lefolytatása, mindazon formák, eszközök és módszerek minőségének és hatékonyságának a folyamatos fokozása, amelyek által az információk gyűjtése, ellenőrzése és hasznosítása történik.

3. cikkely. Az állambiztonsági adatgyűjtési-műveleti tevékenység átfogó jellegű, és alá van vetve a szocialista berendezkedés folyamatos fejlesztésével és védelmével kapcsolatos követelményeknek.

Az adatgyűjtési-műveleti tevékenység megszervezése munkaterületek, problémakörök, objektumok, helyek és közegek szerint történik, az állambiztonsági szerveknek pedig kötelességük biztosítani a műveleti helyzet állandó ismeretét és uralását, mint az állam biztonságát veszélyeztető bármely cselekedet megelőzésének és semlegesítésének az alapját.

4. cikkely. Az állambiztonsági *műveleti helyzet* azon tényállások és körülmények összessége, amelyek ismerete, értékelése és elemzése által megállapítják a konkrét megelőzési feladatokat és intézkedéseket, a külföldi kémiszolgálatok és azok ügynökségei, a külföldi szervezetek, körök és személyek és minden más, a román állam szuverenitása, függetlensége, integritása és biztonsága elleni ellenséges elem célkitűzései és próbálkozásai arányában.

5. cikkely. Az *adatgyűjtési-műveleti tevékenység* az információk megelőző keresésének, ellenőrzésének és hasznosításának a folyamatos és összetett folyamata, és az állambiztonsági munkára jellemző eszközökkel és módszerekkel végzik, a következő munkaformák keretében: felügyelet, ellenőrzés és megfigyelés.

6. cikkely. Az adatgyűjtési-műveleti tevékenység végzése a következő *sajátos eszközökkel* történik:

- a) hírszerző hálózat;
- b) nyomozati eszközök;
- c) követés;
- d) vizsgálat;

e) belső vagy külső, ellenséges célokra használható kapcsolattartási csatornák ellenőrzése;

- f) állambiztonsági nyilvántartások;

g) személyes információgyűjtés az állambiztonsági tisztek hivatalos és műveleti kapcsolatai által.

Az állambiztonsági egységek vezetői biztosítják a miniszteri államtitkár és az Országos Állambiztonsági Igazgatóság vezetője rendelkezéseinek és utasításainak a példás végrehajtását, amelyek az összes sajátos munkaeszköz igazságos és maximálisan hatékony felhasználását szabályozzák.

7. cikkely. Az állambiztonsági *információgyűjtési-műveleti tevékenység során használt* legfontosabb *sajátos módszerek* a következők:

a) *Adatgyűjtési legenda* [legenda informativă] – az állambiztonsági munka konspirálására és titkosítására, valamint az ellenség félrevezetésére használt hihető történet [versiune].

b) *Adatgyűjtési társítás* – ésszerűen, jól meghatározott taktikai elképzelés szerint társított adatgyűjtési-műveleti intézkedések összessége, amelyet fokozott nehézségű állambiztonsági feladatok megoldására lehet használni.

c) *Az informátor (vagy a tiszt) beépítése* – leplezett beépítés olyan személy környezetébe, olyan objektumba vagy közegbe, amely az állambiztonság szempontjából érdeklődésre tart számot.

d) *Titkos behatolás* – egy vagy több állambiztonsági káder valamilyen leplezett vagy titkos behatolása bizonyos helyiségekbe, állambiztonsági műveleti feladat végrehajtása érdekében.

e) *Titkos átkutatás* – helyiségek, szállítási eszközök, az állambiztonságot érdeklő személyekhez tartozó csomagok vagy tárgyak valamilyen ürüggyel történő vagy titkos ellenőrzése, egyes információk tisztázása vagy műveleti szempontból jelentős aspektusok dokumentálása érdekében.

f) *Dezinformáció* – az a tevékenység, amelynek során a hitelességük hiányának elfedése érdekében kellően átdolgozott adatokat és információkat nyújtunk az ellenségnek, vagy amely által szándékosan hatáskeltő híreket és információkat terjesztünk el, műveleti érdekek [célok] támogatása és előmozdítása érdekében.

g) *Műveleti játék* – olyan adatgyűjtési-műveleti módszerek és eszközök összessége, amely rendszerint a kémszolgálatokkal, a szélsőséges-terrorista szervezetekkel, a külföldi ellenséges körökkel vagy szervezetekkel való közvetlen konfrontációban használandó, az ellenséges tervek megismerése és megghiúsítása, vagy azok akcióinak felderítése és a kémelhárítás ellenőrzése alá helyezése céljából.

h) *Adatgyűjtési vizsgálat* – olyan információk tisztázási akciója, amelyek valódiságát alapos indokok támasztják alá; a tisztázás bármely releváns személy közvetlen vagy valamely szerv által fedezett kivizsgálásával történik.

A speciális munkamódszerek használata az ellenőrzés vagy megfigyelés keretében jóváhagyott intézkedési tervek szerint történik.

8. cikkely. Az állambiztonsági adatgyűjtési-műveleti tevékenységre jellemző eszközöket és módszereket a titkosítás, felosztás és konspiráció szabályainak a szigorú tiszteletben tartásával kell használni.

II. fejezet

Az adatgyűjtési-műveleti tevékenység formái

I. rész

A felügyelet

9. cikkely. A felügyelet ellenséges cselekedetek kezdeményezésére vagy tervezésére, vagy olyan tettekre és körülményekre vonatkozó elsődleges információk szervezett és folyamatos kutatása, amelyek elősegíthetik bűncselekedetek vagy más, az állambiztonság hatáskörébe tartozó társadalomellenes cselekedetek elkövetését.

10. cikkely. A felügyeletet az *adatkeresési terv alapján* végzik.

Az adatkeresési terv a következőket tartalmazza: a megvalósítandó célkitűzések, az adatok tematikája prioritások szerint, a személyek kategóriái, azon helyek és közegek, ahol az információkat felkutatják a hatáskörbe tartozó területekkel és a felelősségi körrel összefüggésben.

Az adatkeresési tervet ötévente dolgozzák ki az állambiztonsági központi egységek és a megyei szervek munkaterületek szerint, és évente frissítik az Országos Állambiztonsági Főigazgatóság intézkedési programja alapján, vagy bármikor, ha a műveleti helyzet azt megköveteli.

Az információkeresési tervet a központi egységek vezetői és adott esetben a megyei (Bukarest municípiumi) állambiztonsági szervek vezetői hagyják jóvá.

11. cikkely. A felügyeleti tevékenységet megszervezik és elvégzik minden, az állambiztonság védelme szempontjából fontos objektumban, helyen és közegben, az ellenséges cselekedetekre hajlamos román vagy külföldi állampolgárok körében, valamint a nemzetgazdaság védelmében, az államtitkok megőrzésében és minden, a román állam érdekei elleni cselekedetre buzdító vagy toborzó bármely próbálkozás azonosítása és megghiúsítása érdekében.

12. cikkely. A felügyeleti eljárás során szerzett elsődleges információkat – a problémakör- vagy objektumdossieré keretében – legtöbb 30 napon belül feldolgozzák. Az azonosított operatív problémák tartalmának függvényében, a közvetlen felettesek jóváhagyásával az elsődleges információk hasznosítási formái lehetnek:

- a) megelőző intézkedések;
- b) nyomozás megkezdése;
- c) az információk tisztázásának folytatása ellenőrzés vagy adott esetben megfigyelés keretében;
- d) az információk elküldése az állambiztonsági egységekhez, a belügy-minisztériumhoz vagy más, az esetek megoldására kompetens állami szervekhez, vagy adott esetben azok értesítése;
- e) a nem igazolt információk esetében az anyagok osztályozása és megsemmisítése, műveleti nyilvántartásba vétel nélkül.

II. rész

Ellenőrzés

13. cikkely. Az ellenőrzés az a tevékenység, amely során folytatódik az elsődleges, 30 napon belül nem kivizsgálható információk tisztázása.

Az ellenőrzés az ellenőrzési mappa keretében történik, legtöbb hat hónap során, az információk kivizsgálása folyamatának a rendszeres elemzésével.

14. cikkely. Az ellenőrzési mappa keretében folytatott tevékenység intézkedési terv szerint végzendő, amely a következőket tartalmazza: a műveleti helyzet bemutatása; az ellenőrzés feladatai; a meghozandó adatgyűjtési-műveleti intézkedések határidők és felelősségek kijelölésével.

Az ellenőrzési mappa megnyitását és az intézkedési tervet a központi egységek (a megyei és budapesti állambiztonsági szervek) ügyosztályvezetői (vagy hasonló beosztású személyek) vagy a katonai elhárítási büro vezetői hagyják jóvá.

15. cikkely. Az ellenőrzési mappa lezárásának feltételei:

- a) megelőző intézkedések életbeléptetése;
- b) megfigyelés vagy nyomozás elindítása;
- c) az ellenőrzött személyek beszerzése;
- d) az Országos Állambiztonsági Igazgatóság, a Belügyminisztérium más egységei vagy azon államszervek értesítése, amelyek hatáskörébe tartoznak a meghozandó intézkedések;
- e) osztályozás, műveleti nyilvántartásba vétel nélkül és az anyagok megsemmisítése, ha azok tartalma nem igazolódott, vagy ha az ellenőrzésnek már nincs célja.

Az ellenőrzési mappa lezárását az érvényben levő jogszabályok szerint az a)-e) pontokban rögzített intézkedések elrendelésére jogosult vezetők hagyják jóvá.

III. rész

A megfigyelés

16. cikkely. A megfigyelés az állambiztonsági szervek hatáskörébe tartozó bűncselekmények előkészítésére vagy elkövetésére vonatkozó információk összetett ellenőrzési tevékenysége, amelynek célja a bűncselekmények megelőzése, felfedezése és felszámolása.

A megfigyelés gyanús személyekre, valamint ismeretlen személyek által elkövetett, az állambiztonság hatáskörébe tartozó bűncselekményekre irányul.

17. cikkely. A megfigyelés célja ellenséges szándékok vagy tervek megvalósításának a megelőzése és megfigyelése, mielőtt az állam biztonságát veszélyeztető következmények lépnének fel.

Az információknak a megfigyelés keretében történő, összetett ellenőrzése során tilos egy személyt a tevékenysége dokumentálása érdekében büntetőjogi következményekkel járó cselekmény elkövetésére bírni vagy engedni, hogy annak elkövetését folytassa.

18. cikkely. A megfigyelés intézkedési terv alapján történik, amely tartalmazza a következőket: a műveleti helyzet ismertetése; a konkrét ellenőrzési és megelőzési célkitűzések; az ebből a célból megállapított intézkedések a határidők és felelőségek kijelölésével; az alkalmazandó speciális eszközök és módszerek; a megfigyelés titkossága biztosításának módozatai és az eset megoldási szakaszának elemzési határidői.

19. cikkely. A megfigyelési mappa megnyitását és az intézkedési tervet a központi egységek (a megyei és bukaresti állambiztonsági szervek) vezetői vagy azok helyettesei, valamint a katonai hírszerzési szolgálatok vezetői hagyják jóvá.

A több egység hatáskörébe tartozó személyeket vagy tevékenységeket érintő, összetett esetekben a megfigyelést együttműködésben hajtják végre, közösen kidolgozott és az adott egységek vezetői által elfogadott intézkedési terv alapján.

A szolgálatvezetők (vagy hasonló beosztású személyek) kötelessége a rendszeres megfigyelés folytatása és a megfigyelési dosszié intézkedési tervében rögzített feladatoknak a megállapított határidőkre és jó minőségben történő megvalósítása.

20. cikkely. A megfigyelési dossziékat minden szükséges esetben, de legkevesebb negyedévente kiértékelik az azok megnyitását jóváhagyó vezetők; a kiértékelés célja az intézkedések megvalósítási fokának és azok hatékonyságának a megállapítása, a gyanú[okok] tisztázásának előmozdítása új feladatok és műveleti intézkedések kijelölésével, ezzel egyidejűleg a megállapí-

tott feladatok teljesítése érdekében a beosztottak támogatásával, irányításával és ellenőrzésével.

Az egy évnél régebb nyitott megfigyelési dossziékat az azokat megnyitó vezető közvetlen felettese értékeli.

A központi egységek összehangolják és átveszik az ellenőrzést a speciális esetek fölött a megyei (bukaresti) állambiztonsági szolgálatoktól, és közvetlenül részt vesznek azok megoldásában és lezárásában.

A központi egységek vezetői, azok helyettesei és az ezen egységeken belüli szolgálatok vezetői minden szükséges esetben, de legkevesebb negyedévente, a műveleti esetekben pedig kötelezően elemzik az ellenőrzésük alá vont eseteket.

21. cikkely. A megfigyelési dosszié lezárásának feltételei:

- a) ha a foganatosított megelőző intézkedések elérték céljukat;
- b) a végleges bírói határozat kimondásakor, azon esetek kivételével, amelyek megkövetelik a megfigyelés folytatását;
- c) a megfigyelt személy beszerzése;
- d) ha az állambiztonsági megfigyelésnek már nincs célja;
- e) más szervek értesítése, ha a megállapított problémák nem állambiztonsági jelentőségűek.

22. cikkely. A megfigyelési dossziék lezárását csak a központi és területi állambiztonsági egységek vezetői hagyhatják jóvá.

A szakterület szerinti központi egység ellenőrzése alatt levő megfigyelési dossziék esetében a megfigyelést ezen egységek vezetői vagy azok helyettesei jóváhagyásával lehet lezárni.

III. fejezet

Megelőző tevékenységek

I. rész

Együttműködés más államszervekkel, a munkás-forradalmi demokrácia szervezeteivel, a tömegszervezetekkel és közérdekű szerveződésekkel, a széles néptömegekkel

23. cikkely. Az állambiztonsági apparátus, a pártszervek támogatásával és irányításával, szoros együttműködésben a munkás-forradalmi demokrácia szervezeteivel, más állami szervekkel, a tömegszervezetekkel és közérdekű szerveződésekkel, részt vesz az állampolgárok nevelésében, az ország törvényeinek szigorú tisztelete, a szocialista társadalmi rend és a nép érdeke ellen irányuló bármely cselekedettel és megnyilvánulással szembeni éberség és forradalmi harciasság szellemében.

Ebből a célból:

a) támogatja a szocialista szervezetek vezetőségét a nemzetgazdaság védelmére, az állam biztonságának biztosítására és a haza védelmének képességeire, valamint a szocialista társadalmi rend egyéb alapvető értékeire vonatkozó jogszabályok megismerésében, alkalmazásában és tiszteletben tartásában;

b) támogatja a sajtó, rádió, televízió szerveit, a kulturális és oktatási intézményeket olyan tevékenységek megvalósításában, amelyek hozzájárulnak az állampolgárok neveléséhez a szocialista jogrend, a társadalomellenes megnyilvánulásokkal szembeni éberség és harciasság szellemében. Az ezeknek a szervezeteknek és intézményeknek a rendelkezésére bocsátott anyagok jóváhagyására jogosultak:

- az érdekelt egység tevékenységét koordináló miniszter helyettese vagy államtitkára, ha az anyagok címzettjei a központi tömegtájékoztató szervek, kulturális és oktatási intézmények;

- a megyei (Bukarest municípiumi) állambiztonsági szervek vezetői, az illetékes központi egységek jóváhagyásával, helyi tömegtájékoztató szervek, kulturális és oktatási [intézmények] esetében;

c) a pártszervek jóváhagyásával és támogatásával, szoros együttműködésben a szocialista demokrácia szervezeteivel, a kompetens szereplők közvetítésével a dolgozók közösségei vagy népgyűlések elé vitára bocsát különböző törvényáthágási és törvényszegési eseteket.

24. cikkely. Minden olyan helyzetben, amikor olyan adatok és információk birtokába kerül, amelyek a nemzetgazdaságra, politikai, állami vagy közérdekekre fenyegetést jelentő veszélyes helyzetekre, szabálytalanságok és negatív események előfeltételeire, áthágásokra vonatkoznak, az adatokat és információkat a kompetens szereplők tudomására kell hozni, hogy azokat megoldják.

A szocialista szervezetek vezetőinek a tájékoztatását operatív módon a központi egységek (a megyei vagy bukaresti állambiztonsági szervek) vezetői vagy azok helyettesei hajtják végre, illetve ezek jóváhagyásával a szolgálatvezetők vagy más kijelölt tisztek. Azonnali veszély esetén az adott objektumok kémelhárításáért felelős állambiztonsági tisztek gyorsan és határozottan járnak el a rendkívüli események megelőzése érdekében, operatív módon tájékoztatják a kompetens tényezőket, és mihamarabb jelentést tesznek a közvetlen felettesnek.

Különleges esetekben, amikor a megállapított tettek, jelenségek vagy helyzetek súlyos következményekkel járhatnak, az értesítés írásban történik, a speciális munkaeszközök és módszerek konspirálásának biztosításával.

Minden esetben a jelzett veszélyes helyzetek vagy elégtelenségek kiküszöbölésére kell törekedni.

25. cikkely. Egyes, kihágásokra és törvénysértésre hajlamos személyeket, vagy akikkel kapcsolatban operatív megelőző intézkedéseket rendeltek el, főként a kiskorúakat és fiatalokat, a felügyelet és nevelés céljából a munkás-forradalmi demokrácia szervezetei, a tömegszervezetek és közérdekű szerveződések, a dolgozói közösségek vagy más, oktatást végző tényezők gondoksága alá kell helyezni.

Az intézkedést a pártszervezetek jóváhagyásával és támogatásával kell elrendelni.

II. rész

Megelőző állambiztonsági eljárások és intézkedések

26. cikkely. A kémelhárításra való felkészítés speciális megelőző eljárás, amelynek célja az ellenséges kísérletekkel szembeni éberség fejlesztése, a külföldi hírszerzési szolgálatok, a reakciós szervezetek vagy azok szolgáltatába állított elemek módszereinek az ismerete, az önvédelem, az észlelés és leküzdés érdekében.

A szocialista szervezetek vezetőinek a támogatásával az állambiztonsági szervek biztosítják azon román állampolgárok kémelhárító (egyéni vagy csoportos) felkészítését, akik a tevékenységük jellegéből kifolyólag kapcsolatba kerülnek külföldiekkel, kiszállásokra mennek külföldre, vagy hozzáférésük van titkos államvédelmi adatokhoz vagy dokumentumokhoz, valamint azokat, akik az állambiztonság szempontjából fontos objektumokban, helyeken és közegekben dolgoznak.

A speciális szabályozások alá nem eső személyek kémelhárításra való felkészítése a szolgálatvezetők (vagy hasonló beosztású személyek), valamint a katonai kémelhárítási irodák vezetőinek a jóváhagyásával történik.

A kémelhárítási felkészítők keretanyagok alapján zajlanak, a konspiráció és az állambiztonsági munka titkossága elveinek a szigorú tiszteletben tartása mellett.

27. cikkely. A megelőző munka fogalmának következetes alkalmazása során, a törvényes előírások alapján és a titkos munkaeszközök és módszerek teljes konspirációjának biztosítása mellett, annak érdekében, hogy megakadályozzuk a megfigyelt elemeket bűncselekmények vagy más társadalomellenes cselekedetek elkövetésében, vagy abban, hogy bármily módon veszélyeztessék az állam érdekeit, esetenként a következő megelőző állambiztonsági intézkedések foganatosítandók:

- a) pozitív befolyásolás;
- b) megrovás;

- c) figyelmeztetés;
- d) közvitára bocsátás;
- e) azon környezet felbomlasztása, amelynek az érdeklődése bűncselekményekhez vagy az állambiztonságot veszélyeztető egyéb cselekedetekhez vezethet;
- f) az állambiztonsági szerv engedélyének bevonása vagy az ilyen irányú kérés elutasítása;
- g) szabálysértési büntetés alkalmazása;
- h) az országban való tartózkodás megszakítása vagy nemkívánatos külföldi személlyé való nyilvánítás;
- i) a nyomozás elindítása vagy más törvényes intézkedések.

28. cikkely. A *pozitív befolyásolás* a hírszerző hálózaton, munkatársakon vagy családtagokon keresztül történik olyan személyek esetében, akiket meg kell óvni negatív eszmék és elképzelések befogadásától, amelyek társadalomellenes, az állam érdekeit sértő cselekedetek elkövetésére bírhatják.

Egyes esetekben a pozitív befolyásolást közvetlenül az állambiztonsági tiszt is elvégezheti.

A pozitív befolyásolási intézkedést a szolgálatvezetők (vagy hasonló beosztású személyek), valamint a katonai kémelhárítási irodák vezetői hagyják jóvá, és nem kerül be az operatív állambiztonsági nyilvántartásba.

29. cikkely. A *megrovás* olyan személyek esetében alkalmazandó, akikről megállapítható, hogy hajlamosak társadalomellenes, az állambiztonsági szervek hatáskörébe tartozó cselekedetek elkövetésére, vagy helytelen foglalatosságot űző környezetbe kerültek.

A megrovási intézkedést a szolgálatvezetők (vagy hasonló beosztású személyek), valamint a katonai kémelhárítási irodák vezetői hagyják jóvá, a szocialista szervezetek vezetőinek a közvetítésével hajtják végre, és nem kerül be az operatív állambiztonsági nyilvántartásba.

30. cikkely. A *figyelmeztetés* olyan intézkedés, amely által adott személyt felszólítanak arra, hogy a törvényeknek és a társadalmi együttélési szabályoknak megfelelő magatartást öltson fel, mivel az érdeklődése és megnyilvánulásai az állam biztonságát sértő cselekedetekhez vezethetnek.

A figyelmeztetett személyek kötelezettségvállalást adnak át, amelyben arról nyilatkoznak, hogy megértették a megelőző intézkedés igazságosságát, ígérik, hogy tiszteletben tartják a törvényeket, és semmilyen formában nem sértik meg az állambiztonsági érdekeket.

A figyelmeztetési intézkedést a központi egységek (a megyei és bukaresti állambiztonsági szervek) vezetői és azok helyettesei, valamint a katonai hírszerzési szolgálatok vezetői hagyják jóvá, és alapos felkészültséggel és szakmai tapasztalattal rendelkező állambiztonsági káderek hajtják végre.

A figyelmeztetést más személyek, munkahelyi felelősök vagy családtagok jelenlétében is el lehet végezni.

A külföldiek figyelmeztetése a speciális szabályozások szerint történik.

A figyelmeztetést jóváhagyó vezetők minden esetben kötelezően biztosítják az intézkedés megfelelő megszervezését és végrehajtását, és követik annak hatékonyságát.

31. cikkely. A *közvitára bocsátás* azokban az esetekben alkalmazandó, amikor feltételezhető, hogy a nyilvánosság arra bírhatja az adott személyt, hogy ne vegyen részt ellenséges cselekedetekben, és hogy ez az intézkedés hozzájárul az éberség fokozásához és a dolgozóknak a kihágásokkal vagy törvénszegésekkel szembeni határozott fellépésének a növeléséhez.

A közvita megszervezését és az annak tárgyát képező cselekedetek ismertetését a szocialista demokrácia szervezetei vagy a szocialista szervezetek vezetői végzik el, amelyeknek az állambiztonsági szervek a rendelkezésükre bocsátják a szükséges adatokat.

A közvitára bocsátást csak a megyei (bukaresti) pártbizottság főtitkára és a központi egységek (megyei és bukaresti állambiztonsági szervek) vezetői jóváhagyásával lehet végrehajtani, amelyet az Országos Állambiztonsági Igazgatóság Bűnügyi Vizsgálatok Igazgatósága engedélyez. A megyei (bukaresti) állambiztonsági szervek esetében a közvitára bocsátáshoz a szakterület szerinti központi egység vezetőjének a jóváhagyása is szükséges.

A közvitára bocsátás lezajlásának módját egy jelentés-jegyzékben kell feljegyezni, amely bekerül az eset dossziéjába.

32. cikkely. A *felbomlasztás* összetett megelőző intézkedések sorozata, amelyek célja olyan nem megfelelő tevékenységek leállítását, amelyek bizonyos csoportokon és közegeken belül zajlanak, és amelyek bűncselekményeket vagy más, az állambiztonság hatáskörébe tartozó társadalomellenes cselekedeteket eredményezhetnek.

A felbomlasztást célzó intézkedést a központi egységek (a megyei és bukaresti állambiztonsági szervek) vezetői, valamint a katonai hírszerzési szolgálatok vezetői hagyják jóvá, az Országos Állambiztonsági Igazgatóság Bűnügyi Vizsgálatok Igazgatósága engedélyével.

33. cikkely. A megrovást, közvitára bocsátást, valamint a csoportok vagy közegek felbomlasztására irányuló intézkedéseket alapos, az állambiztonság bűnügyi vizsgálati szerveivel közösen folytatott elemzések előzik meg, a megfigyelésből származó cselekedetek figyelmes, elfogulatlan értékelése és a megelőző intézkedések megvalósításának legalkalmasabb módjainak megállapítása érdekében. A fontosabb esetekben megelőző eljárásokra is sor kerül, az érvényes jogszabályoknak megfelelően.

A megrovás és a közvitára bocsátás bekerül a műveleti állambiztonsági nyilvántartásokba.

A felbomlasztást célzó megelőző intézkedések esetenként bekerülnek a műveleti nyilvántartásokba, a jelen rész rendelkezései szerint.

34. cikkely. Az állambiztonsági engedély elutasítására vagy visszavonására azon személyek esetében kerül sor, akik nem teljesítenek olyan tevékenységekkel kapcsolatos feltételeket, amelyekre vonatkozóan a törvény értelmében szükség van az állambiztonsági szervek engedélyére.

35. cikkely. A szabálysértési büntetés a törvény által az állambiztonsági szervek hatáskörébe utalt esetekben alkalmazandó, a büntetések megállapítására és kirovására vonatkozó jogszabályok tiszteletben tartásával.

36. cikkely. Azon külföldi állampolgároktól, akik az állam biztonságát fenyegető cselekedeteket követnek el, *megvonható a Románia Szocialista Köztársaságban való tartózkodás joga, vagy nemkívánatos személyeknek minősíthetők*, az érdekelt állambiztonsági egységek javaslatára, a törvényes rendelkezéseknek megfelelően. Ezeket a személyeket az érvényes jogszabályok értelmében bevezetik az állambiztonsági operatív nyilvántartásba.

37. cikkely. A megfigyelés megszervezése és lebonyolítása az érvényes jogszabályoknak megfelelően történik.

IV. fejezet

Záró rendelkezések

38. cikkely. Vidéki környezetben az adatgyűjtési és műveleti tevékenység a jelen utasításokban rögzített elvek és szabályok szerint végzendő, a vonatkozó speciális szabályozásban rögzített eltérésekkel.

39. cikkely. A központi adatgyűjtési és műveleti egységek kötelessége folyamatosan támogatni, irányítani és ellenőrizni az adatgyűjtést a szakterületük szerint, nyomon követik a műveleti helyzet megismerésének és irányításának módját, és folyamatosan fejlesztik a megelőző képességeket és az ebből a célból foganatosított intézkedések hatékonyságát.

A központi egységek rendszeresen elemzik a felelősségük alá tartozó műveleti helyzetet, a levont következtetések alapján pedig biztosítják az adatgyűjtési-műveleti tevékenység folyamatos tökéletesítését.

A vezető kádereknek minden szinten kötelességük a beosztottakat a munkaeszközök és módszerek folyamatos tökéletesítésére oktatni, és arra ösztönözni, hogy dinamikus és támadó jelleget kölcsönözzenek az állambiztonsági felügyeletnek, ellenőrzésnek és megfigyelésnek.

Minden, adatgyűjtési-műveleti tevékenységet végző állambiztonsági káder alapvető kötelessége, hogy maximális szakmai hozzáértéssel és hatékonysággal használja a speciális munkaeszközöket és módszereket, támogassa az újító, igényes, felelősségről, rendről és fegyelemről, a titkossági és osztályozási szabályok szigorú tiszteletben tartásáról tanúskodó kezdeményezést és szellemet.

Tilos és egyben rendkívül súlyos áthágásnak, az állambiztonsági dolgozói minőséggel összeférhetetlen cselekedetnek minősül az állambiztonsági munka formáinak, eszközeinek és módszereinek az állambiztonsági céloktól eltérő célokra való felhasználása.

40. cikkely. A Tájékoztatási és Dokumentációs Központ 60 napon belül előterjeszti az állambiztonsági nyilvántartás megszervezésére és működésére vonatkozó jogszabályokban a jelen utasítások érvénybelépése következtében hozandó módosításokat.

41. cikkely. A jelen utasításokat az Önálló Jogi Titkárság terjeszti, a jóváhagyott terjesztési jegyzék szerint.

42. cikkely. A jelen utasításoknak ellentmondó bármely rendelkezés érvényét veszti.

Fordította: *Incze Éva*